

RIGSADVOKATEN

Anklagerfaglige fokusområder i retspraksis i 2017
Rigsadvokaten, 7. juli 2017

Anklagerfaglige fokusområder i retspraksis i 2017

Det er vigtigt, at anklagemyndigheden i sit arbejde med konkrete straffesager også bidrager aktivt til gennem retspraksis at få afklaret spørgsmål af mere generel karakter om blandt andet lovfortolkning, straffniveauer, processuelle temaer og bevismæssige forhold.

Anklagemyndigheden har identificeret en række emner, som i 2017 skal følges særlig nøje og i relevant omfang søges afklaret i retspraksis. Der vil løbende blive fulgt op på og justeret i oversigten, dels efterhånden som spørgsmålene bliver afklaret i retspraksis, dels når der opstår nye spørgsmål, som bør følges eller afklares.

En afklaring i retspraksis inden for forskellige områder kan i betydeligt omfang ske på en tilstrækkelig måde gennem behandling af straffesager ved byretten og landsretten. I nogle tilfælde vil der være behov for at søge egnede sager indbragt for Højesteret med henblik på afklaring af et spørgsmål, og i oversigten er områder, hvor dette umiddelbart navnlig at være relevant, markeret med (H).

1. Opfølgning på nyere lovgivning

1.1. "Fremmed-krigere"

Strafniveauet skal afklares i sager om tilslutning til en væbnet konflikt i udlandet efter bestemmelserne i straffelovens kapitel 12 og 13 om terrorisme mv., herunder straffelovens § 101 a om tilslutning til fjendtlig væbnet styrke, f.eks. tilslutning til en terrororganisation i Syrien. (H)

1.2. Brugen af betinget dom, herunder samfundstjeneste, i sager om grov vold

Anklagemyndigheden skal følge brugen af rene betingede domme og domme, hvor der anvendes samfundstjeneste i sager om grov vold. Anklagemyndigheden skal være særlig opmærksom på, at der som udgangspunkt skal idømmes ubetinget fængselsstraf i disse sager. (H)

1.3. Brugen af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste i sager om voldtægt efter straffelovens § 216

Anklagemyndigheden skal følge brugen af samfundstjeneste i sager om voldtægt. Anklagemyndigheden skal være særlig opmærksom på, at der som udgangspunkt skal idømmes ubetinget fængsel i disse sager. (H)

1.4. Menneskehandel

Det skal afklares, under hvilke omstændigheder et forhold skal betragtes som menneskehandel til tvangsarbejde eller til andre strafbare forhold. (H)

2. Områder, hvor der er behov for at skabe en retspraksis

2.1. Ransomware

Det skal afklares, om ransomware, der er en type virus, som typisk krypterer data på modtagerens computer, og hvor krypteringen først ophæves, når der betales en løsesum, er afpresning efter straffelovens § 281 gennem trussel om ”betydelig skade på gods”.

3. Områder, hvor retspraksis bør udvikles – behov for tydeligere eller ændret praksis

3.1. Hadforbrydelser (hate crime)

Det skal afklares, hvad det betyder for straffniveauet, at sager om vold, hærværk mv. har baggrund i offerets etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende, jf. straffelovens § 81, nr. 6. Straffen skal afspejle sagernes alvor, grovhed og det samfundsmæssige syn på disse lovovertrædelser.

3.2. Digitale sexkrænkelser (”hævnporno”)

Anklagemyndigheden skal for at sikre et straffniveau, der afspejler sagernes alvor og karakter, rejse tiltale efter alle relevante bestemmelser i straffeloven om offentliggørelse eller deling af billeder eller videoer med seksuelt indhold.

Anklagemyndighedens strafpåstand i sager om digitale sexkrænkelser skal afspejle forbrydelsens karakter og grovhed, herunder at der både er tale om en krænkelse af seksuel karakter og om videregivelse af private billeder/videoer. (H)

3.3. Hacking

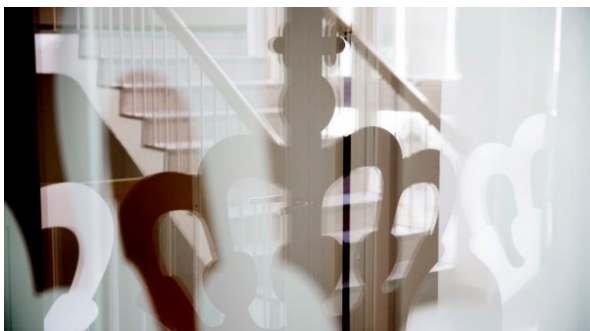
Straffniveauet i sager, hvor man skaffer sig adgang til it-systemer, jf. straffelovens § 263, herunder ved hacking, skal afklares. Sagerne er forskellige, herunder i forhold til hvordan man har skaffet sig adgangen, krænkelsens karakter og omfang, samt hvordan man eventuelt efterfølgende bruger adgangen.

3.4. Grovere overtrædelser af tilhold og opholdsforbud

Strafniveauet i grovere sager om overtrædelse af tilhold mv. skal afklares. Der skal være særlig opmærksomhed på strafniveauet for stalking. (H)

3.5. Indbrud

Der er i de seneste år afsagt domme med skærpede straffe i sager om organiseret indbrudskriminalitet. Ved strafudmålingen er der blandt andet lagt vægt på organiseringsgraden, antallet af indbrud, valg af koster, og om de kriminelle har været tilrejsende. Der skal skabes overblik over relevant retspraksis, herunder strafniveauet for både almindelig og organiseret indbrudskriminalitet.

3.6. Doping

Definitionen af en dopingenhed skal afklares. Rigsadvokaten har udarbejdet nye retningslinjer om opgørelse af en dopingenhed, og der er behov for at få domstolenes stillingtagen hertil.

4. Processuelle spørgsmål

4.1. Tvangsberømmelse af hovedforhandling og ombeskikkelse af forsvarere

Det er som udgangspunkt rettens opgave af egen drift at påse, at straffesager fremmes på behørig vis, herunder i forbindelse med beskikkelse af forsvarere.

Det gælder, uanset om anklagemyndigheden har rejst spørgsmålet eller ej over for retten. Herudover kan anklagemyndigheden naturligvis rejse spørgsmålet i en konkret sag, hvis der er anledning til det. Det vil være relevant at få afklaret, hvornår retten kan

- 1) beramme hovedforhandlingen til dage, hvor forsvareren angiver ikke at kunne deltage, (H)
- 2) tilbagekalde en forsvarerbeskikkelse efter retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, hvis forsvareren ikke kan møde i retten, og hovedforhandlingen derfor vil blive forsinket, hvis der ikke beskikkes en anden forsvarer (Den Særlige Klageret).

4.2. Varetægtsfængsling på grund af påvirkningsfare

Det er fra forsvarerside peget på, at der mere generelt kan være anledning til at få afklaret muligheden for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, blandt andet i situationer, hvor sagen i høj grad er baseret på tekniske beviser, som det ikke vil være muligt for den mistænkte at påvirke. Afklaringen skal ske gennem højesteretspraksis. Politikredse og statsadvokaturer skal være opmærksomme på sager, der egner sig til prøvelse ved Højesteret. (H)

RIGSADVOKATEN

Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

kontakt@ankl.dk
www.anklagemyndigheden.dk